

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobkyně: **T. N. A. CH.**
st. přísl. X
zastoupená Mgr. Martinou Sklenskou,
advokátkou se sídlem Moravské náměstí 754/13, Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí,**
se sídlem Hradčanské nám. 5, 118 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 19. 11. 2024, č. j. 306241-2/2024-MZV/VO

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

Odůvodnění:

- I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se včasné podanou žalobou, doručenou Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“ či „zdejší soud“), domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým na základě nového posouzení důvodů neudělení víza podle ustanovení § 180e odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o pobytu cizinců“), bylo rozhodnutí Velvyslanectví České republiky v Hanoji (dále též „ZÚ Hanoj“ nebo „správní orgán I. stupně“) ze dne 16. 9. 2024, číslo žádosti: HANO X (dále též „rozhodnutí ZÚ Hanoj“ nebo „prvostupňové rozhodnutí“) shledáno v souladu s ustanovením § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců.
2. Rozhodnutím ZÚ Hanoj byla zamítnuta žádost žalobkyně o udělení krátkodobého víza z důvodu, že se žalobkyně dopustila obcházení zákona o pobytu cizinců s cílem získat právo pobytu na území.

II. Žaloba

3. Žalobkyně předně uvedla, že dne 27. 9. 2024 podala prostřednictvím své právní zástupkyně žádost o nové posouzení důvodů pro neudělení krátkodobého víza. Současně požádala, aby její právní zástupkyni bylo na území ČR umožněno nahlédnout do spisového materiálu tak, aby mohla prostřednictvím své zástupkyně odůvodnit žádost o nové posouzení důvodů pro neudělení krátkodobého víza. Dne 30. 9. 2024 byl do datové schránky její zástupkyně doručen přípis ZÚ ČR v Hanoji, přičemž jí bylo sděleno, že žalobkyně může do spisu nahlédnout dne 1. 10. 2024 v 10:30 na ZÚ v Hanoji. Žalobkyně však prostřednictvím své právní zástupkyně žádala o nahlédnutí do spisu na území ČR na pracovišti žalovaného, a tudíž se k uvedenému úkonu nedostavila. Žalobkyně následně svým podáním ze dne 7. 10. 2024 odůvodnila prostřednictvím své právní zástupkyně krátce svoji žádost o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza a opětovně požádala o umožnění nahlédnutí její právní zástupkyně do spisového materiálu na pracovišti žalovaného. Na žádost o nahlédnutí do spisu nebylo nijak reagováno a žalobkyně tedy dne 6. 11. 2024 doplnila prostřednictvím své právní zástupkyně své odůvodnění žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza. Právní zástupkyně přitom bez znalosti spisu vycházela z kopie protokolů o výpovědi žalobkyně a jejího manžela ze dne 5. 9. 2024 a znovu požádala o umožnění nahlédnutí do spisového materiálu. Žalovaný, aniž by umožnil právní zástupkyni nahlédnutí do spisového materiálu, pak vydal napadené rozhodnutí.
4. Žalobkyně dále uvedla, že ZÚ ČR v Hanoji především na základě její výpovědi a výpovědi jejího manžela dospěl k závěru, že se dopustila obcházení zákona o pobytu cizinců s cílem získat vízum k povolení pobytu. Žalobkyně však ve svém podání ze dne 6. 11. 2024 podrobně zdůvodnila rozpory ve výpovědích vytýkané správním orgánem I. stupně a vznesla konkrétní námitky. Na tyto námitky ze dne 6. 11. 2024 již žalovaný v napadeném rozhodnutí nijak nereagoval. Žalovaný pak toto podání neuvádí ani v rekapitulaci úkonů předcházejících vydání rozhodnutí, a tudíž je zřejmé, že se s ním neseznámil. Vzhledem k tomu, že žalovaný tyto námitky žalobkyně nijak nevypořádal, zatížil své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti. Žalobkyně je přesvědčena, že je oprávněna kdykoliv do doby vydání rozhodnutí o žádosti o nové posouzení důvodů o neudělení krátkodobého víza tuto svoji žádost doplňovat o své námitky a rozhodující správního orgán je povinen tyto námitky vypořádat, což se v posuzovaném případě nestalo.

5. Žalobkyně rovněž namítla, že byla postupem žalovaného zasažena na svém právu na právní pomoc, neboť tento neumožnil její právní zástupkyni nahlédnout do spisového materiálu, týkající se její žádosti o krátkodobé vízum tak, aby se mohla seznámit se všemi podklady, které správní orgán vedly k zamítavému rozhodnutí.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl k jednotlivým žalobním námitkám následující.
7. Žalovaný považuje žalobu za nedůvodnou, neboť rozhodnutí ZÚ Hanoj i napadené rozhodnutí jsou právně i věcně odůvodněna a veškeré tvrzené skutečnosti mají oporu ve správním spise. Napadené rozhodnutí nepovažuje žalovaný za nepřezkoumatelné. Procesní vada spočívající v neumožnění nahlédnutí do spisu pak nemohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí, neboť všechny dokumenty doložené do správního spisu byly buď předloženy žalobkyní nebo jí byly adresovány, a tudíž jí byly známy. Žalovaný dále ve vyjádření popisuje průběh řízení, včetně žádosti žalobkyně, resp. její právní zástupkyně o nahlédnutí do spisu. Dále doplnil, že právo žalobkyně do správního spisu je zakotveno v § 38 správního řádu, který systematicky patří do druhé části druhého správního řádu a podle § 168 odst. 1 zákona o pobytu cizinců se nepoužije.
8. Žalovaný dále uvedl, že nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí nezpůsobuje, že se neseznámil s dalším doplněním odůvodnění žádosti o nové posouzení ze dne 6. 11. 2024. Ze spisu je pak seznatelné, že k rozhodnutí o žádosti došlo již dne 24. 10. 2024 (protokol o zasedání komise). To je zároveň dříve, než žalobkyně opakovaně doplnila své odůvodnění žádosti o nové posouzení. Ze zákona o pobytu cizinců přitom neplyne pro žalovaného žádná „čekací povinnost“ pro potencionální jednotlivá doplňování ze strany žalobkyně. Tento stav by znamenal i možný rozpor se zvláštním druhem opravného prostředku v podobě žádosti o nové posouzení, který není založen na principu plné revize a ztělesňuje koncentrační zásadu, jejímž účelem je zabránit tomu, aby žalovaný v rámci rozhodování přihlédl ke skutečnostem, které nebyly předmětem posouzení správním orgánem I. stupně. Žalovaný rovněž uvedl, že každý žadatel má právo v tomto typu řízení možnost nahlédnout do spisu u žalovaného na území ČR, a to od okamžiku, kdy mu je spis doručen. Pokud žalobkyně bez jakéhokoliv aktivního pokusu sjednat si schůzku u žalovaného pouze trvala na svém právu nahlédnout do spisu, který ji žalovaný neupíral, a navíc tak učinila ve spojeném podání a k jinému orgánu, než u kterého chtěla nahlédnout, nelze vytýkat žalovanému, že do správního spisu nenahlédla.
9. S ohledem na výše uvedené žalovaný navrhl, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

10. Žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního – dále jen s.ř.s.) a osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.). Napadené rozhodnutí žalovaného krajský soud přezkoumal v řízení podle části třetí, hlavy II, dílu 1, § 65 a následujících s.ř.s. v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).

11. Po řádném posouzení žalobních námitek dospěl krajský soud k závěru, že žaloba není důvodná.
12. V prvé řadě se soud zabýval námitkou vztahující se k neumožnění nahlédnutí do správního spisu.
13. Krajský soud konstatuje, že v posuzované věci je podstatné ustanovení § 168 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, který v řízeních podle § 20 zákona o pobytu cizinců vylučuje užití ustanovení částí druhé a třetí správního řádu. Procesní právo účastníků a jejich zástupců nahlédnout do správního spisu je zakotveno v § 38 správního řádu, který systematicky spadá do části druhé správního řádu.
14. Podle § 177 odst. 1 správního řádu se použijí základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 až 8 při výkonu veřejné správy i v případech, kdy zvláštní zákon stanoví, že se správní řád nepoužije, ale sám úpravu odpovídající těmto zásadám neobsahuje. Ustanovení § 177 odst. 2 správního řádu stanoví, že v případech, kdy správní orgán provádí úkony, na které se nevztahují části druhá a třetí tohoto zákona, postupuje obdobně podle části čtvrté. V části čtvrté správního řádu, konkrétně v § 154, je stanoveno, že jestliže správní orgán vydává vyjádření, osvědčení, provádí ověření nebo činí sdělení, která se týkají dotčených osob, postupuje podle ustanovení této části, podle ustanovení části první, obdobně podle těchto ustanovení části druhé: § 10 až § 16, § 19 až § 26, § 29 až § 31, § 33 až § 35, § 37, § 40, § 62, § 63, a obdobně podle těchto ustanovení části třetí: § 134, § 137 a § 142 odst. 1 a 2; přiměřeně použije i další ustanovení tohoto zákona, pokud jsou přitom potřebná. K tomu soud konstatuje, že § 38 správního řádu o nahlížení do spisu se ve výčtu obdobně aplikovatelných ustanovení správního řádu nenachází.
15. Proto lze uzavřít, že žalobkyni ani její zástupkyni ze správního řádu ani ze zákona o pobytu cizinců nevyplývalo právo na nahlížení do správního spisu v průběhu správního řízení. Správní orgány tedy nebyly povinny postupovat podle § 38 správního řádu, a tedy nemohly pochybit tím, že žalobkyni ani její zástupkyni neumožnily do správního spisu nahlédnout.
16. Nadto však soud musí konstatovat, že správní orgány postupovaly vůči žalobkyni a její právní zástupkyni vstřícně, když ZÚ Hanoj na žádost právní zástupkyně žalobkyně obratem reagoval a umožnil jí do spisu nahlédnout v prostorách konzulárního oddělení ZÚ Hanoj, resp. umožnil zde vyhotovit kopii celého spisu. Tím správní orgán I. stupně dostál obecným zásadám správního řízení, neboť postupoval v rámci zásady dobré správy a zásady vstřícnosti.
17. Nad rámec výše uvedeného je však třeba doplnit, že žalovaný následně nepostupoval zcela správně, když na druhou žádost právní zástupkyně o nahlédnutí do spisu nereagoval. Nicméně se nejedná o vadu, která by mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Právní zástupkyně žalobkyně totiž v doplnění žádosti o nové posouzení ze dne 6. 11. 2024 sama uvedla, že byla seznámena s kopiemi protokolu o výslechu manželky a jejího manžela. Další součástí správního spisu byly už jen listiny, které doložila sama žalobkyně. Právní zástupkyně tedy zřejmě měla možnost již v žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza ze dne 27. 9. 2024 či v jejím doplnění ze dne 7. 10. 2024 uvést odůvodnění této žádosti alespoň na základě kopií protokolů o výslechu žalobkyně a jejího manžela, což ostatně následně učinila.

18. Co se pak týče námitky, že žalovaný nezohlednil doplnění žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza ze dne 6. 11. 2024, uvádí soud následující.
19. Právní zástupkyně žalobkyně podala dne 27. 9. 2024 blanketní žádost o nové posouzení důvodů neudělení víza a současně požádala o nahlédnutí do správního spisu. ZÚ Hanoj vyzval právní zástupkyni k odstranění vad podání dne 27. 9. 2024. Právní zástupkyně doplnila žádost podáním ze dne 7. 10. 2024 a opětovně požádala o nahlížení do správního spisu. Žádost o nové posouzení postoupil ZÚ Hanoj žalovanému dne 9. 10. 2024. Následně zástupkyně žalobkyně zaslala další doplnění žádosti dne 6. 11. 2024, adresované ZÚ Hanoj.
20. Na napadeném rozhodnutí je uvedeno datum 19. 11. 2024. Jeho vyhotovení předcházelo rozhodnutí komise Vízového odboru o žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza ze dne 24. 10. 2024, jak vyplývá z protokolu o rozhodnutí komise. O žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza tedy bylo rozhodnuto komisí již dne 24. 10. 2024. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí zabýval žádostí ze dne 27. 9. 2024 a jejím doplněním, které právní zástupkyně žalobkyně podala dne 7. 10. 2024.
21. Jak už soud uvedl výše, v řízení o novém posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza je podle § 168 odst. 1 zákona o pobytu cizinců vyloučeno užití ustanovení částí druhé a třetí správního řádu. Jsou tedy vyloučena i ustanovení o správním rozhodnutí a jeho vydání. U nového posouzení žádosti se primárně postupuje podle procesních pravidel upravených v zákoně o pobytu cizinců, přičemž ohledně výsledku řízení platí ustanovení § 180e odst. 9 téhož zákona, podle kterého je příslušný orgán povinen písemně informovat cizince o výsledku nového posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza.
22. Rozhodnutí žalovaného je tedy specifické, protože ačkoliv se jedná o rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 odst. 1 s.ř.s., které podléhá přezkumu správních soudů, nejedná se o správní rozhodnutí podle § 67 správního řádu, který systematicky spadá do části druhé správního řádu. Podle § 180e odst. 9 zákona o pobytu cizinců se jedná pouze o písemnou informaci o tom, jaký byl výsledek nového posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že pokud jde o odůvodnění rozhodnutí a uplatňování procesních práv, při vyřizování žádosti o krátkodobé vízum podle § 20 zákona o pobytu cizinců, respektive při novém posouzení důvodů neudělení víza podle § 180e odst. 6 zákona o pobytu cizinců, nelze použít ustanovení části druhé a třetí správního řádu podle § 168 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Postup podle části čtvrté správního řádu, podle níž je v takovém případě třeba podle § 177 odst. 2 správního řádu postupovat, není formálním správním řízením ve smyslu § 9 správního řádu a správní orgán nevyhotovuje v řízení o žádosti o udělení víza rozhodnutí podle § 67 správního řádu (viz Vedral, J.: Správní řád. Komentář. Praha: BOVA POLYGON, 2006. s. 895). Tuto povinnost neukládá správnímu orgánu zákon o pobytu cizinců ani správní řád. Písemného vyhotovení rozhodnutí ve věci žádosti o udělení víza je tedy pouhým písemným zachycením rozhodnutí komise a informací pro účastníka řízení o tom, jak komise rozhodla.
23. Soud tedy shrnuje, že nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza je specifickým opravným prostředkem v režimu zákona o pobytu cizinců, na řízení o novém posouzení se nepoužije ustanovení § 67 správního řádu o rozhodnutí a výsledkem tohoto řízení je specifické neformální rozhodnutí, které je ve smyslu § 180e odst. 9

zákona o pobytu cizinců pouze písemnou informací o výsledku nového posouzení žádosti.

24. Na základě výše uvedeného soud uzavírá, že k rozhodnutí o žádosti žalobkyně o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza došlo již rozhodnutím komise dne 24. 10. 2024. Rozhodnutí ze dne 19. 11. 2024 bylo pouze písemnou informací pro žalobkyni o tom, jak komise rozhodla. Doplnění, které zástupkyně žalobkyně zaslala žalovanému až dne 6. 11. 2024, proto žalovaný neměl již povinnost ve svém rozhodnutí zohlednit a neporušil tím práva žalobkyně.
25. Nakonec se soud vyjádří k námitce nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí.
26. Jak je uvedeno již výše, rozhodnutí o neudělení krátkodobého víza nemusí splňovat náležitosti podle správního řádu, avšak správní rozhodnutí musí dostát elementárním požadavkům na jeho obsah, aby jej mohly správní soudy přezkoumat (viz např. usnesení ze dne 18. 7. 2024, č. j. 6 Azs 302/2023-41, bod 29 a tam citovaná judikatura, zejména rozsudek ze dne 21. 12. 2011, č. j. 5 Ans 5/2011-221, č. 2544/2012 Sb. NSS).
27. To se v nyní posuzovaném případě stalo. Krajský soud neshledal žádnou z vad, pro kterou by bylo napadené či prvostupňové rozhodnutí nepřezkoumatelné, ať už pro nesrozumitelnost (nelze seznat určitý a jednoznačný výrok, jde o výrok s obsahem rozporuplným, nevykonatelným apod.), nebo pro nedostatek důvodů (odůvodnění je v rozporu s výrokem, popř. jiné důvody než ty, v nichž má mít dle zákona oporu, odůvodnění postrádá rozhodný důvod pro výrok či neobsahuje žádné hodnocení provedených důkazů a závěr z nich učiněný). Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je seznatelné, které otázky žalovaný považoval za rozhodné. Žalovaný zdůvodnil a srozumitelně uvedl, co jej vedlo k závěru napadeného rozhodnutí. Krajský soud proto shledal napadené rozhodnutí přezkoumatelným.

V. Závěr a náklady řízení

28. Optikou shora učiněného náhledu je proto zřejmé, že postup žalovaného nevybočil z rámce zákonem stanovených právních hledisek, v odůvodnění rozhodnutí jsou správně posouzeny rozhodující právní i faktické skutečnosti, z nichž žalovaný vycházel, skutková zjištění jsou přehledně a srozumitelně uvedena a vyplývají z uvedených důkazů. Skutkový stav věci byl zjištěn dostatečným způsobem. Soud neshledal ve správním řízení žádná procesní pochybení, která by měla za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé.
29. Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
30. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobkyně nebyla v řízení úspěšná, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení.
31. Soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení

o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

V Brně dne 27. května 2026

JUDr. Petr Polách v. r.
samosoudce